

Història del Cinema

2012/2013

Codi: 103051

Crèdits ECTS: 6

Titulació	Pla	Tipus	Curs	Semestre
2501928 Graduat en Comunicació Audiovisual	968 Graduado en Comunicación Audiovisual	OB	2	1

Professor de contacte

Nom: Joaquín Puig González

Correu electrònic: Joaquim.Puig.Gonzalez@uab.cat

Utilització d'idiomes

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Algun grup íntegre en anglès: No

Algun grup íntegre en català: Sí

Algun grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

L'assignatura d' "Història del cinema" és el primer contacte que té l'alumne amb la matèria d' "Història i Estètica de la Comunicació Audiovisual" (veure punt 4). Per tant no són necessaris més prerequisits previs que els coneixements i l'educació assolida fins l' inici del segon curs de carrera.

Objectius

Matèria: Història i Estètica de la Comunicació Audiovisual

La matèria que esmentem està composta per les següents assignatures, totes elles pertanyents al Grau de Comunicació Audiovisual

- Història del Cinema (2on curs, 1er s, OB)
- Història de la Ràdio i la Televisió (2on, 1er s, OB)
- Estudis Visuals (3er Curs, 2on s, OT)
- Teoria i Anàlisi de la Televisió (4rt, OT)
- Teoria i Anàlisi del Film (4rt, OT)
- Teoria i Anàlisi de la Ràdio (4rt, OT)
- Teoria i Anàlisi de la Fotografia (4rt, OT)
- Teoria i Història de la Comunicació Interactiva (4rt, OT)

Les assignatures optatives de 4rt, afegides a les anteriors, configuren la menció de "Teoria, Anàlisi i Crítica Audiovisual".

Importància de la matèria i importància de l'assignatura

La matèria "Història i Estètica de la Comunicació Audiovisual" proporciona coneixements bàsics sobre la estètica i la dimensió expressiva dels mitjans de la Comunicació Audiovisual. Aquesta matèria aporta també l'anàlisi de la evolució que han experimentat els mitjans de la Comunicació Audiovisual al llarg de la Història.

L'assignatura "Història del cinema" és una introducció bàsica als criteris artístics del moviments cinematogràfics així com a les tècniques que han contribuït la seu desenvolupament. Es també una explicació de la evolució històrica del cinema des dels seus orígens fins a l'actualitat en les seves facetes estètiques, tecnològiques, institucionals i socials.

Objectius Formatius

L'alumne tindrà la capacitat de diferenciar les diferents etapes de la evolució del cinema així com les característiques principals i distintives dels principals moviments cinematogràfics.

Competències

- Aplicar el pensament científic amb rigor.
- Buscar, seleccionar i jerarquitzar qualsevol tipus de font i document útil per a l'elaboració de productes comunicatius.
- Contextualitzar els mitjans audiovisuals i la seva estètica des d'una dimensió històrica.
- Demostrar capacitat d'autoaprenentatge i autoexigència per aconseguir un treball eficient.
- Demostrar consciència ètica i empatia amb l'entorn.
- Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
- Desenvolupar l'esperit crític i autocrític.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en català i castellà com en una tercera llengua.
- Diferenciar les principals teories de la disciplina, els seus camps i les elaboracions conceptuals, així com el seu valor per a la pràctica professional.
- Gestionar el temps de manera adequada.

Resultats d'aprenentatge

1. Aplicar el pensament científic amb rigor.
2. Buscar, seleccionar i jerarquitzar qualsevol tipus de font i document útil per a l'elaboració de productes comunicatius.
3. Conèixer l'evolució històrica dels mitjans audiovisuals.
4. Demostrar capacitat d'autoaprenentatge i autoexigència per aconseguir un treball eficient.
5. Demostrar consciència ètica i empatia amb l'entorn.
6. Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
7. Desenvolupar l'esperit crític i autocrític.
8. Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en català i castellà com en una tercera llengua.
9. Gestionar el temps de manera adequada.
10. Identificar els fenòmens i plantejar els problemes teòrics relatius a la comunicació audiovisual.
11. Identificar les interaccions entre la història, l'estètica i la comunicació audiovisual.

Continguts

Temari de l'assignatura

1. Presentació y pla de treball
2. Del precinema al Tipus de Representació Primitiu
3. Meliès, Segundo de Chomón, Escola de Brighton
4. La creació del llenguatge: del Tipus de Representació Primitiu al Tipus de Representació Institucional
5. Les Avantguardes

6. Hollywood

7. Del Tipus de Representació Institucional al Tipus de Representació Modern: Els Nous Cinemes

8. Nou Hollywood, Postmodernitat i Digitalització

9. Aproximació al cinema espanyol

Durant els curs 2012-2013 i com part de la teoria avaluable a la prova es projectaran les següents pel·lícules dins de l'horari d'activitats dirigides:

Amanecer/Sunrise (F.W.Murnau, 1927)

Metrópolis/Metropolis (Fritz Lang, 1927)

Casablanca/Casablanca (Michael Curtiz, 1942)

Ladrón de bicicletas/Ladri di biciclette (Vittorio De Sica,1948)

Los 400 golpes / Les quatre cents coups (François Truffaut, 1959)

Metodologia

L' assignatura "Història del cinema" està constituïda per vuit classes teòriques, una sessió de metodologia crítica, una sessió de tutoria dels seminaris i tres seminaris. L'horari de l'assignatura és els divendres de 09.00 a 12.00 h. També hi haurà cinc sessions addicionals que és faran de 12.00 a 14.00h dintre de l'horari d'activitats programades i que formaran part de la teoria obligatòria.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes teòriques	30	1,2	3, 7, 8, 11
Seminaris	15	0,6	1, 2, 3, 7, 8, 11
Tipus: Supervisades			
Lectures	2	0,08	2, 3, 4, 7, 8, 9, 11
Treballs en equip	4	0,16	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11
Tutories	3	0,12	1, 8
Tipus: Autònomes			
Estudi autònom	36	1,44	4, 6, 7
Redacció de crítiques	21	0,84	2, 3, 4, 5, 8, 11
Visió de pel·lícules	30	1,2	3, 7, 8, 11

Avaluació

La nota final de la assignatura és un sumatori de les notes obtingudes per l'alumne en tres apartats diferents:

una prova en grup amb apunts i on entrarà la teoria explicada a classe així com les pel·lícules de les activitats dirigides, la presentació individual de dues crítiques cinematogràfiques i la participació en grup en la presentació d'un film en un seminari. Encara que la puntuació es farà de 0 a 10 en tots els casos, cal dir, que no tots aquests elements d'avaluació tenen el mateix valor percentual:

El 40% de la nota final de l'alumne es correspondrà a la presentació de dos treballs de crítica d'autoria individual d'una extensió de 10 pàgines cadascú. Una pel·lícula ha de ser del llistat de "Gèneres" i l'altra del llistat de "Moviments" (Veure el document **Treballs de crítica individuals**)

El 30% de la nota final de l'alumne serà el resultat de la qualificació obtinguda en la presentació, contextualització i anàlisi d'un film en els seminaris. (Veure el document **Seminaris**) Aquesta presentació serà feta en grups de cinc persones i tots els membres tindran la mateixa nota

El 20% de la nota final consistirà en una prova escrita de tipus analític a fer en grup. Durant la mateixa els alumnes podran consultar els apunts de l'assignatura

L'alumne podrà obtenir un punt addicional en la nota final justificant el visionat de 10 pel·lícules en l' Aula de cinema de la Filmoteca de Catalunya. La participació en aquesta activitat és de caire optatiu.(Veure document **"Aula de Cinema Filmoteca"**)

Reavaluació: Hi haurà reavaluació per recuperar les avaluacions continuades suspeses i per pujar la nota obtinguda a l'avaluació continuada.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
2 treballs de crítica cinematogràfica individual	40%	3	0,12	2, 3, 7, 8, 11
Prova de teoria amb apunts i visionat previ de pel·lícules	20%	3	0,12	1, 3, 11
Realització i participació en seminaris	30%	3	0,12	6, 7, 8, 9, 10, 11
Visionat optatiu de 10 pel·lícules a la Filmoteca	10%	0	0	3, 6, 7, 8, 10, 11

Bibliografia

A. L'argumentació sobre l'estil del film es construeix a partir de:

Aquells elements detectats en el film a través de les marques en la enunciació que siguin propis de la forma de representació de gèneres o moviments concrets

Aquells elements detectats en el film a partir de las marques en la enunciació que fan referència a les marques d' autor.

Referents bibliogràfics sobre l'estil:

Altman, R. *Los géneros cinematográficos*, Barcelona, Ed. Paidós, 2000

Autmont J., Bargala A., Marie M.,Bernet M., *La estética en el cine. Espacio fílmico, montaje, narración y lenguaje*, Barcelona Ed. Paidós, 1985

Bruch, N. *El tragaluz del infinito. Contribución a la genealogía del lenguaje cinematográfico* Madrid, Ed. Catedra, 1987

- Bordwell, D., Staiger J., Thompson, K. *El cine clásico de Hollywood*, Barcelona, Ed. Paidós, 1996
- Bordwell, D. *El arte cinematográfico: una introducción*, Paidós, Barcelona, 1995
- Català, J. M: Cerdán, J y Torreiro, C. *Imagen, memoria y fascinación: notas sobre el documental en España*, Ocho y medio. Madrid,, 2001
- Català, J. M. *Pasión y conocimiento: el nuevo realismo melodramático*, Cátedra, Madrid, 2009
- Cerdán, J., Torreiro C., (eds) *Documental y vanguardia*, Madrid, Ed. Cátedra 2005
- Company J.M. y Marzal J.J: *La mirada cautiva: formas de ver el cine contemporáneo*, Generalitat Valenciana, Valencia, 1999
- Costa, A. *Saber ver el cine*, Paidós, Barcelona, 1991
- Deleuze G. *La imagen-movimiento. Estudios sobre cine 1* Barcelona Ed. Paidós, 1994
- Deleuze G. *La imagen-tiempo. Estudios sobre cine 2* Barcelona. Paidós, 2002
- Nichols, B. *La representación de la realidad* Barcelona, Paidós 1997
- Quintana A. *Fábulas de lo visible* Barcelona, Acantilado, 2003
- Riambau, E. *Hollywood en la era digital. De Jurassic Park a Avatar*. Madrid, Ed. Cátedra 2011-09-06
- Sánchez Biosca, V., *Cine y vanguardias artísticas. Conflictos, encuentros, fronteras*, Barcelona, Ed. Paidós 2004

B. L'argumentació sobre el context tecnològic de producció es construeix a partir de:

La situació tecnològica del dispositiu i patents dels aparells de registre i projecció

La situació econòmica del model de producció i explotació ja sigui en un context industrial seriat o artesanal - artístic o ja sigui en un context d'exhibició individual o col·lectiu

Referents bibliogràfics sobre el context tecnològic de producció

- Aguilar, C. *Guía del cine español*, Anaya, Madrid, 2007
- Caparrós Lera, J.M. *Historia del cine español*, T&B editorial, Madrid, 2007
- Cousins, M, *Historia del cine*, Blume, Barcelona, 2005
- Dixon W.W. y Foster G.A. *Breve historia del cine*, Ma Non Troppo, Barcelona, 2009
- Ebert , R. *Las grandes películas*, Ma Non Troppo, Barcelona, 2003
- Ebert , R. *Las grandes películas 2*, Ma Non Troppo, Barcelona, 2006
- Ebert , R. *Las peores películas de la historia*, Ma Non Troppo, Barcelona, 2008
- Epstein, E. *La gran ilusión. Dinero y poder en Hollywood*, Barcelona, Tusquets, 2007
- Gasca, L. *Un siglo de cine español*, Alianza, Madrid, 1998
- Gubern, R. *Historia del cine*, Lumen, Barcelona, 2006
- Gubern, R. *(Espejo de fantasmas*, Espasa-Calpe, Madrid, 1993
- Gubern, R, Monterde J.E; Pérez Perucha, J, Riambau, E. y Torreiro, C. *Historia del cine español*, Cátedra,

Madrid, 2009

Mitry, J. *Historie du cinema*, Editions Universitaires, Paris, 1967

Riambau, E. *El cine francés 1958-1998. De la Nouvelle Vague al final de la escapada* Paidós, Barcelona, 2002

Riambau E, y Torreiro C. *La escuela de Barcelona. El cine de la gauche divine*, Anagrama, Barcelona, 1999

Sánchez Noriega, J. L. *Historia del cine*, Alianza Editorial, Madrid, 2002

VVAA *Historia general del cine vols. I-XII*, Cátedra, Madrid, 1996

VVAA *Diccionario del cine español*, Alianza editorial, Madrid, 1998

C. L'argumentació sobre com el context ideològic, econòmic i de moral social del moment de producció del film influeixen sobre la representació formal (o la censura) d' aspectes claus com la sexualitat, la violència i la política entre d'altres

I aquí cal considerar el paper de l'autor, el de la indústria i el del públic

Referents bibliogràfics relacionats amb el context ideològic, econòmic i de moral social:

Bordwell, D., *El cine de Eisenstein: teoria y práctica*, Barcloena, Paidós, 1999

Ferro, M. *El cine, una visión de la historia*, Madrid, Ed. Akal, 2008

Gubern, R. *La imagen pornográfica y otras perversiones ópticas*, Barcelona, Ed. Anagrama, 2005

Gubern, R. *La caza de brujas en Hollywood*, Barcelona, Ed. Anagrama, 1997

Godard, J.L. *Pensar entre imágenes*, Barcelona, Ed. Genérico, 2010

Morin, Edgar *Las Stars. Servidumbres y mitos*. Barcelona, Dopesa, 1972

Kracauer, Siegfried *De Caligari a Hitler: Una historia psicológica del cine alemán*. Barcelona, Paidós, 1995

Romaguera J., Alzina H. *Textos y manifiestos del cine*, Madrid, Ed. Cátedra, 1989